PODPIS ZAUFANY
[redacted]
22 09 2026 16:49:37 GMT+0200
Dokument podpisany elektronicznie
podpisem zaufanym

[redacted]

Kosakowo, 22 września 2026 r.

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

WNIOSEK

o podjęcie prac nad stworzeniem ogólnopolskiego Programu Taniego Obiadu Studenckiego wykorzystującego niewykorzystane możliwości stołówek szkolnych

Szanowny Panie Ministrze,

zwracam się z wnioskiem o przeprowadzenie analizy oraz podjęcie, we współpracy z Ministrem Edukacji, Ministrem Finansów i przedstawicielami jednostek samorządu terytorialnego, prac nad stworzeniem prawnych i organizacyjnych ram **Programu Taniego Obiadu Studenckiego**.

Istotą proponowanego rozwiązania byłoby umożliwienie studentom korzystania – na zasadzie pełnej odpłatności – z niewykorzystanych możliwości produkcyjnych wybranych stołówek funkcjonujących w publicznych szkołach.

Program nie zakłada finansowania posiłków studentów z budżetu państwa ani budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

I. Podstawowe założenie

Student płaciłby **pełny koszt przygotowania i wydania posiłku**, obejmujący w szczególności:

– koszt produktów spożywczych,
– przypadający na posiłek koszt pracy,
– energię, wodę i inne media,
– środki czystości i materiały eksploatacyjne,
– odpowiednią część kosztów utrzymania infrastruktury,
– koszty administracyjne i obsługi programu,
– należny podatek VAT, jeżeli zgodnie z przepisami wystąpi obowiązek jego naliczenia.

Student nie korzystałby zatem z preferencji przewidzianej dla uczniów w art. 106 ust. 4 ustawy – Prawo oświatowe.

II. Dlaczego mimo pełnej odpłatności posiłek może pozostać tani?

Proponowane rozwiązanie wykorzystuje efekt skali oraz już istniejącą infrastrukturę publiczną.

W wielu szkołach funkcjonują profesjonalne kuchnie wyposażone w urządzenia gastronomiczne, zaplecze magazynowe, chłodnicze i sanitarne. Infrastruktura ta musi być utrzymywana niezależnie od tego, czy danego dnia przygotowanych zostanie 300, 400 czy – w granicach jej możliwości – 450 posiłków.

Program nie zakłada tworzenia nowych stołówek dla studentów.

Jego istotą byłoby wykorzystanie **wolnych mocy istniejących kuchni**.

W konsekwencji pełny koszt przygotowania obiadu w zbiorowym systemie żywienia może być istotnie niższy od ceny analogicznego posiłku w gastronomii komercyjnej, która oprócz kosztów musi uwzględniać również marżę przedsiębiorcy.

III. Bezwzględne pierwszeństwo uczniów

Program powinien opierać się na zasadzie, że podstawową funkcją stołówki szkolnej pozostaje żywienie uczniów.

Dopiero niewykorzystana zdolność produkcyjna mogłaby zostać przeznaczona na przygotowanie posiłków dla studentów.

Przykładowo, jeżeli kuchnia może przygotować 600 posiłków, a zapotrzebowanie szkoły wynosi 430 posiłków, określona część pozostałej zdolności produkcyjnej – po zachowaniu odpowiedniej rezerwy – mogłaby zostać wykorzystana w programie.

W przypadku wzrostu zapotrzebowania uczniów liczba dostępnych posiłków studenckich byłaby automatycznie ograniczana.

IV. System wcześniejszego zamawiania

Program mógłby zostać oparty na elektronicznym systemie rezerwacji.

Student dokonywałby zamówienia i płatności z wyprzedzeniem.

Kuchnia otrzymywałaby rano informację, że poza posiłkami dla uczniów należy przygotować np. 60 dodatkowych porcji.

Pozwalałoby to praktycznie wyeliminować ryzyko przygotowywania niesprzedanych posiłków i ograniczać marnowanie żywności.

V. Ochrona funkcji szkoły

Program nie powinien prowadzić do przekształcania szkół w ogólnodostępne lokale gastronomiczne.

Dlatego możliwe byłoby:

1. wydawanie posiłków studentom po zakończeniu zasadniczego żywienia uczniów,
2. stworzenie oddzielnych punktów odbioru,
3. wydawanie posiłków na wynos,
4. wprowadzenie systemu identyfikacji studenta,
5. ograniczenie dostępu osób zewnętrznych do części dydaktycznej szkoły.

VI. Korzyści społeczne i ekonomiczne

Program mógłby jednocześnie:

– zwiększyć dostęp studentów do niedrogich i pełnowartościowych posiłków,
– poprawić wykorzystanie infrastruktury publicznej,
– zwiększyć efektywność ekonomiczną kuchni szkolnych,
– ograniczyć marnowanie żywności,
– stworzyć dodatkowe wpływy odpowiadające kosztom przygotowania posiłków,
– nie wymagać wprowadzenia powszechnego systemu dotowania obiadów studenckich.

VII. Wniosek

Wnoszę zatem o:

1. przeprowadzenie przez Ministerstwo analizy możliwości utworzenia Programu Taniego Obiadu Studenckiego;
2. powołanie międzyresortowego zespołu z udziałem Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Ministerstwa Edukacji, Ministerstwa Finansów oraz przedstawicieli JST i uczelni;
3. zbadanie, czy obecne przepisy art. 106 Prawa oświatowego są wystarczające dla realizacji programu, czy też wymagają doprecyzowania;
4. przygotowanie zasad kalkulacji pełnego kosztu posiłku dla osoby niebędącej uczniem;
5. wyjaśnienie zasad rozliczania VAT i dochodów jednostek budżetowych;
6. stworzenie możliwości przeprowadzenia pilotażu w wybranych miastach akademickich;
7. przeprowadzenie analizy zainteresowania programem wśród uczelni i samorządów studenckich.

Proponowany program nie wymaga stworzenia kosztownego systemu świadczeń socjalnych.

Jego podstawową ideą jest **lepsze wykorzystanie infrastruktury publicznej, która już istnieje**.

Student płaci pełny koszt swojego posiłku, samorząd nie dopłaca do obiadu, a istniejąca kuchnia szkolna może być wykorzystywana bardziej efektywnie.

Zwracam się zatem o potraktowanie przedstawionej propozycji jako możliwego kierunku działań na rzecz poprawy warunków życia studentów przy jednoczesnym racjonalnym gospodarowaniu istniejącym majątkiem publicznym.